

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет управління фінансами та бізнесу
Кафедра економіки та публічного управління

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан _____ доц. Андрій СТАСИШИН

«31» _____ серпня 2023 р

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

з навчальної
дисципліни

Рівень вищої освіти:

Галузь знань:

Спеціальність:

Освітня програма:

Основи фандрейзингу та грантрайтингу у
публічній сфері

другий (магістерський)

28 Публічне управління та адміністрування

281 Публічне управління та адміністрування

Публічне управління та адміністрування

Львів-2023

Програма навчальної дисципліни «Основи фандрейзингу та грантрайтингу у публічній сфері» для здобувачів вищої освіти за галуззю знань 281 «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» ОП «Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти

«29» серпня 2023 року – 9 с.

Розробник: Зеленко В.А., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та публічного управління

**Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри економіки та менеджменту
Протокол № 1 від «29» серпня 2023 р.**

Завідувачка кафедри _____ проф. Капленко Г.В.

**Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу
Протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.**

© Зеленко В.А., 2023р.
© ЛНУ імені Івана Франка, 2023р.

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

«Основи фандрейзингу та грантрайтингу у публічній сфері» – нормативна дисципліна, яка вивчається при підготовці фахівців з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування». Навчальна дисципліна входить до циклу дисциплін професійної та практичної підготовки та виноситься на державну атестацію.

Предмет навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни є теоретико-методологічні та організаційно-економічні аспекти управління проектними циклами організацій, пошуку фінансування на реалізацію проектних ідей, написання проектних заявок.

Мета навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Основи фандрейзингу та грантрайтингу у публічній сфері» є формування у майбутніх фахівців сучасного мислення та компетентностей щодо системи теоретичних знань і прикладних вмінь та навичок з управління проектами та фандрейзингової діяльності.

Завдання вивчення дисципліни:

- розкрити зміст основних понять у сфері управління проектами у публічній сфері;
- оволодіти навичками ініціювання, планування, виконання, моніторингу і управління, а також завершення проекту (завершений проектний цикл);
- розглянути особливості основних найбільш поширених видів публічних проектів та програм ЄС, які призначені для реалізації в країнах-партнерах;
- розглянути інші іноземні програми, які призначені для реалізації в Україні;
- розглянути сучасні можливості для студентів щодо формування проектних заявок, участі у проектах та програмах;
- опанувати ключовими компетентностями з управління проектами, зокрема управлінням термінами, вартістю і якістю проекту, а також людськими ресурсами і комунікаціями проекту тощо;
- засвоїти й оволодіти методами оцінки ефективності реалізації проекту та залучення ресурсів до нього;
- ознайомитись з особливостями застосування проектного підходу у публічній політиці в Україні.

Місце дисципліни в навчальному процесі

Для вивчення навчальної дисципліни **«Основи фандрейзингу та грантрайтингу у публічній сфері»** здобувачі вищої освіти потребують базових знань з таких дисциплін, як Концептуальні засади публічного управління та адміністрування, Стратегічне управління та управління змінами, Наукові дослідження в публічному управлінні та академічна доброчесність задля достатнього сприйняття категоріального апарату, розуміння джерел.

Вимоги до знань і умінь:

Після вивчення навчальної дисципліни **«Основи фандрейзингу та грантрайтингу у публічній сфері»**

Здобувачі вищої освіти повинні

а) знати:

- знати ознаки та переваги проектної, фандрейзингової та грантрайтингової діяльності в Україні та закордоном (зокрема в ЄС);
- основні цілі, функції та процеси в управлінні проектами та залученні ресурсів до проекту;
- інструменти проектного планування;
- методичний інструментарій контролю виконання проекту;
- основні напрями та сутнісний зміст структуризації проекту;

- як формувати типові звіти при реалізації проектів та програм;
- як реалізовувати власний проект;
- як управляти проектною командою.

б) уміти:

- здійснювати аналіз основних видів та характеристик організаційних структур у проектах;
- здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю,
- застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.
- шукати джерела ресурсного забезпечення проекту (фандрейзинг);
- передбачати ризики, що виникають при управлінні проектами;
- відрізнити проектну діяльність від поточної;
- планувати зміст та тривалість проекту;
- розробляти організаційну структуру проекту;
- визначати необхідні ресурси та проектні витрати;
- контролювати хід виконання проекту;
- формувати команду проекту;
- користуватися пакетами прикладних програм для управління проектами;
- здійснювати пошук донорів для реалізації власних проектів – оволодіти основами фандрейзингу;
- формувати лист-запит до донорів та інвесторів;
- заповнювати типову аплікаційну форму при звертанні до грантодавців.

Програмні результати навчання та компетентності:

Програмні результати навчання

РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.

РН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур.

РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

РН09. Спілкуватися іноземною мовою на професійну тематику, обговорювати проблеми публічного управління та результати досліджень.

РН10. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.

Програмні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК03. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК06. Здатність до професійного спілкування іноземною мовою.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

СК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

Опанування навчальної дисципліни повинно забезпечувати необхідний рівень сформованості вмінь:

Назва рівня сформованості вмінь	Зміст критерію рівня сформованості вмінь
1. Репродуктивний	Вміння відтворювати знання, передбачені даною програмою
2. Алгоритмічний	Вміння використовувати знання в практичній діяльності при розв'язуванні типових ситуацій
3. Творчий	Здійснювати евристичний пошук і використовувати знання для розв'язання нестандартних завдань та проблемних ситуацій

Навчальна програма складена на 4 кредити.

Форма контролю: поточний контроль, екзамен.

РОЗДІЛ 2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Основи фандрейзингу та грантрайтингу у публічній сфері»

- Тема 1. Фандрейзинг та його основні види.
- Тема 2. Поняття проекту. Основні види проектів.
- Тема 3. Основні донори для фінансування проектів через формування грантових заявок.
- Тема 4. Поняття проектної ідеї. Основні інструменти формування проектної ідеї.
- Тема 5. Поняття управління проектним циклом (PCM – project cycle management).
- Тема 6. Методики ситуативного аналізу в проектною менеджменті.
- Тема 7. Планування проекту. Ресурси, бюджет та ризики.
- Тема 8. Проектні заявки. Особливості формування аплікаційної форми.
- Тема 9. Реалізація проекту. Звітність та контроль у проектах.
- Тема 10. Управління проектами як засіб реалізації публічної політики.

РОЗДІЛ 4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Фандрейзинг та його основні види

Поняття фандрейзингу. Приватний фандрейзинг. Меценатство та спонсорство. Краудфандинг. Карудсорсинг. Донорство та грантрайтинг

Тема 2. Поняття проекту. Основні види проектів (англ. мовою)

Розуміння того, що таке проект. Причини появи проектів.
Структура проекту. Проблема управління проектами, як особливе мистецтво, яке можна виокремити і вивчити. Основні види проектів.

Тема 3. Основні донори для фінансування проектів через формування грантових заявок

Сутність та форми донорської допомоги. Правові засади здійснення міжнародної технічної допомоги.

Залучення міжнародної технічної допомоги. Окремі проекти та програми, представлені на території України за підтримки ЄС, іноземних держав та інших міжнародних організацій.

Тема 4. Поняття проектної ідеї. Основні інструменти формування проектної ідеї (англ. мовою).

Концептуальна сутність поняття «Ідея». Передпроектна діяльність. Роль Асоціації у формуванні проектної ідеї. Творчість і продуктивність у процесі формування та реалізації проектних ідей. Структура ідеї. Основні рекомендації для генерування успішних ідей.

Тема 5. Поняття управління проектним циклом (англ. мовою)

Планування проекту. Оцінка ризиків у проекті. Здійснення поточного та проміжного контролю за реалізацією проекту. Зворотній зв'язок у проектній діяльності.

Тема 6. Методики ситуативного аналізу в проектною менеджменті.

Загальна характеристика інструментів генерування, відбору та формулювання проектних ідей.

Види ситуаційного аналізу: SWOT, PEST, SNW, логічна матриця.

Тема 7. Планування проекту. Ресурси, бюджет та ризики.

Особливості життєвого циклу проекту. Складання попереднього плану реалізації проекту. Застосування методик «дерева проблем» та «дерева цілей» в процесі формування плану проекту. Види ресурсів проекту. Загальна характеристика бюджету (кошторису) проекту.

Тема 8. Проектні заявки. Особливості формування аплікаційної форми.

Поняття проектної заявки та її основна структура. Формування концептуальної ноти проектної заявки. Визначення мети, цілей та завдань у проектній заявці. Результати проекту. Формування основних ризиків у заявці проекту.

Тема 9. Реалізація проекту. Звітність та контроль у проектах

Особливості процесу реалізації проекту. План-графік. Комунікація. Поточні корективи. Суть процесу контролю проекту. Моніторинг проекту. Вимірювання прогресу виконання робіт проекту. Особливості формування звітності за проектом. Загальні вимоги здійснення звітності перед донорами. Управління якістю проектів.

Тема 10. Управління проектами як засіб реалізації публічної політики.

Особливості реалізації публічної політики в Україні. Застосування проектного підходу при формуванні публічної політики у ЄС. Розробка публічної політики базованої на доказах: проектні методи та інструменти. Перспективи впровадження проектного підходу при формуванні публічної політики в Україні.

РОЗДІЛ 5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література:

1. Кожушко Л. Ф. Управління проектами [Текст] : навчальний посібник / Л. Ф. Кожушко, С. М. Кропивко ; МОН України, НУВГП. – Київ : Кондор, 2016. – 388 с. – ISBN 978-966-2781-80-9.
2. Крайнік О.М.. Планування проектних дій: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА спеціальності 8.18010013 «Управління проектами» денної форми навчання / О.М. Крайнік, Н.І. Тахтаджієва – Запоріжжя, ЗДІА, 2015. – 80 с.
3. Кузьмичов, А. І. Планування та управління проектами [Текст] : моделювання засобами MS Excel : практикум / А. І. Кузьмичов ; Ін-т проблем реєст. інформ. НАН України. – Київ : Ліра-К, 2018. – 180 с. 8.
4. Основи грантрайтингу та управління проектами в публічній сфері : метод. рек. для органів влади та недерж. організацій / В. В. Белявцева та ін. ; за заг. ред. О. В. Кулініча. Харків : Золоті сторінки, 2017. 148 с.
5. Проектний менеджмент: регіональний зріз [текст]. Навчальний посібник./ За заг. ред. Будка М.П.: К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 416 с.
6. Рекомендації до складання грантових заявок . [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.khnu.km.ua/root/dept/interdept/Rekomendatsii%20do%20skladannya%20grantovykh%20zayavok.pdf>
7. Управління проектами : процеси планування проектних дій : підручник / І. В. Чумаченко, В. В. Морозов, Н. В. Доценко, А. М. Чередниченко. – К. : КРОК, 2014. – 673 с.
8. Управління проектами : теорія та практика виконання проектних дій: навч. посібник / Т. Г. Фесенко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2013. – 181 с. 11. Кузнецов Є. Д.
9. Управління проектами: навчальний посібник до вивчення дисципліни для магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент міжнародних проектів», «Менеджмент інновацій», «Логістика»/ Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І.П.Малик. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 420 с
10. Aid Delivery methods, Volume 1: Project Cycle Management, European Commission, EuropeAid Office, Brussels 2004. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/methodology-aid-delivery-methods-project-cycle-management-200403_en_2.pdf
11. Лозовський О. Основні аспекти побудови ефективної системи адміністративного менеджменту. URL : <http://nauka.zinet.info/23/sharchuk.php>
12. Стоян К. Складові системи управління підприємством. URL: http://confcontact.com/2014_04_25_ekonomika_i_menedgment/tom4/54_Stoyan.htm

Додаткова література:

1. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Закон України «Про господарські товариства» від 19 вересня 1991 р., № 1576-ХІІ // Закони України : В 12 т. – Т. 2. – С. 189–212.
3. Закон України «Про підприємництво» від 7 лютого 1991 р. № 698-ХІІ. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/698-12>.
4. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.91. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1560-12&print=1>.
4. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
5. Закон України «Про інноваційну діяльність» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 36, ст. 266 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
6. Грантрайтинг : метод. рек. для органів публічної влади щодо написання проектних заявок / [під заг. ред. О. Кулініча ; 2-ге вид., доп. і перероб.]. – Харків : Золоті сторінки, 2015. – 116 с.
7. Жезьнік Г. Європейські фонди для самоврядування України – як правильно управляти європейським проектом / Г. Жезьнік, І. Кульчицький, В. Монкевіч. – Варшава, 2008. – 138 с.
8. Козаченко Т.П. Публічне управління на засадах проектного менеджменту: сучасний погляд / Держава та регіони. Серія: Державне управління, 2018, № 2 (62).
9. Куц С. Фандрайзинг АВС : посіб. для початківців / С. Куц. – Київ : Центр філантропії, 2008. – 92 с.
10. Методичний посібник для розробників проектів інфраструктурного розвитку об'єднаних територіальних громад. – Київ : Мінрегіон, 2016. – 60 с.
11. Олійник Р.Ю. Офіс управління проектами в проектному менеджменті публічного адміністрування / Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління. – 2020, С. 139–143
12. Розробка Концептуальної Ноти проекту : практ. посіб. / Проект Європейського Союзу «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні». – GIZ International Services, 2013. — 33 с.
13. Софій О. Державний фонд регіонального розвитку: механізм / процедури підготовки та відбору проектів регіонального розвитку / О. Софій. – Львів : Європейський діалог, 2015. – 53 с.
14. Чемерис А. Розроблення та управління проектами у публічній сфері: європейський вимір для України : практ. посіб. / [Чемерис А.]; Швейц.-укр. проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». – Київ : ТОВ «Софія-А». – 2018. – 80 с.
15. Чернявська О.В. Фандрайзинг : навч. посіб. / О.В. Чернявська, А.М. Соколова. – Київ : Центр учбової л-ри, 2013. – 188 с.
16. Швець Л.П. Проектний аналіз : навч. посіб. / Л.П. Швець, О.В. Пилипчак, Н.І. Доберчак. — Львів : Новий світ – 2000, 2011. – 643 с.
17. Aid Delivery Methods, Volume 1: Project Cycle Management / European Commission, Europe Aid Office. – Brussels, 2004. 20. Project Cycle Management Guidelines / European Commission. – Brussels, 2004. – 158 p.
18. Tasic V. Project Management Office – Typology and Benefits. Business Informatics. 2014. Vol. 31. P. 173–182.
19. Thomas J., Mullaly M. Researching the Value of Project Management. Pennsylvania, USA : Project Management Institute, Inc., 2008, 458 p.
20. Thom N., Ritz A. Public Management. Wiesbaden, Gabler, 2006.
21. Trocki M. Zarzadzanie projektem europejskim / M. Trocki, B. Grucza. – Warszawa, 2007. – 292

Інтернет ресурси:

22. Бібліотека українських підручників [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pidruchniki.ws>.

23. Наукова періодика України ; Нац. бібл. України ім. В. І. Вернадського. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/>
24. Національні проекти в стратегії економічної модернізації України [Електронний ресурс] : аналітична доповідь ; за ред. Я. А. Жаліла. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/1111/>
25. Офіційний веб-сайт Всеукраїнського наукового журналу «Економіка України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economukraine.com.ua>
26. Офіційний веб-сайт Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrproject.gov.ua/>
27. Офіційний веб-сайт Української асоціації управління проектами [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://urpa.kiev.ua/index.php?lang=ukrainian>
28. Офіційний сайт Виконавчої агенції з питань освіти, аудіовізуалізації та культури. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/actions_en
29. Система розкриття інформації на фондовому ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://smida.gov.ua>.
30. Платформа міських інновацій України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://cityip.org.ua/>
31. Управління людьми і проектами. Онлайн-курс // <https://eduhub.in.ua/courses/kurs-1-upravlinnya-lyudmi-i-proektami>